X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 36)**

z dnia 13 czerwca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 36)

13 czerwca 2024 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Truskolaskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, oraz poseł **Agnieszki Pomaskiej (KO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

I. wybór przewodniczącego Komisji,

II. rozpatrzenie informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: (COM(2024) 200, 201, 204, 205, 209, 210, 217, 218, 222) (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej) COM(2024) 187, 195, 196, 198, 207, 208, 223 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.),

III. rozpatrzenie w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (COM(2024) 172 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP,

IV. rozpatrzenie w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Białej Księgi w sprawie wariantów dotyczących zwiększenia wsparcia badań i rozwoju obejmujących technologie o potencjale podwójnego zastosowania (COM(2024) 27 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niej stanowiska rządu

V. rozpatrzenie w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (25 czerwca 2024 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2023) 637),

VI. rozpatrzenie w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady Europejskiej, która odbędzie się w dniach 27 i 28 czerwca 2024 roku,

VII. rozpatrzenie w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Zalecenia w sprawie decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji dotyczących umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Króle-

stwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie mobilności młodzieży (COM(2024) 169 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Szłapka** minister do spraw Unii Europejskiej z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Waldemar Sługocki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Konrad Wojnarowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Monika Włodarska**, **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej; **Konrad Kuszel** – ekspert ds. legislacji z Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, **Natalia Firlej**, **Kaja Krawczyk** – specjaliści ds. oceny skutków regulacji z BEOS.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów, a także towarzyszące im osoby. Czy mógłbym prosić o ciszę?

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt I porządku dziennego, czyli do wyboru przewodniczącego Komisji. Informuję, że po zgłoszeniu kandydatur na funkcję przewodniczącego Komisji przeprowadzone zostaną głosowania w sprawie ich wyboru w kolejności zgłoszeń kandydatów. Na funkcję przewodniczącego zostanie wybrany kandydat, który pierwszy uzyska poparcie Komisji w głosowaniu zwykłą większością głosów. Proszę o zgłaszanie kandydatów wraz z krótkim uzasadnieniem.

Od razu chciałbym zgłosić kandydaturę pani poseł Agnieszki Pomaskiej. Pani przewodnicząca Pomaska od 2011 do 2105 roku pełniła już funkcję przewodniczącej Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Od 2015 r. do teraz jest wiceprzewodniczącą tej Komisji. Bardzo doświadczona posłanka. Chciałbym prosić Wysoką Komisję o poparcie tej kandydatury.

Czy są inne kandydatury? Pan poseł Sellin, proszę bardzo.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Kandydatury innej nie zgłaszam, natomiast chciałem zapytać, bo to jest dosyć jasne i jawne też w pracach Sejmu, że szefostwa i prezydia komisji są kształtowane wedle jakichś parytetów reprezentacji parlamentarnych w Sejmie i dotąd szefem tej Komisji był przedstawiciel Trzeciej Drogi. Teraz jest zmiana. Czy moglibyśmy poznać uzasadnienie tej zmiany? Chodzi oczywiście o polityczne uzasadnienie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Jest to uzgodnione z Trzecią Drogą. Polityczne uzasadnienie jest takie, że mamy zgodę Trzeciej Drogi na to, żeby przewodniczącą Komisji była osoba z Koalicji Obywatelskiej. Pani poseł Czerwińska, proszę bardzo.

Poseł Anita Czerwińska (PiS):

Chciałam zadać takie pytanie pani poseł kandydatce, czy…

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Pytania będą za chwilę.

Poseł Anita Czerwińska (PiS):

Tak? Dobrze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Czy są inne kandydatury? Nie widzę innych kandydatur. Czy pani posłanka wyraża zgodę na kandydowanie?

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dobrze. W związku z tym przystępujemy do głosowania. Czy jest sprzeciw… Nie, nie ma takiego trybu pytań do kandydatki. Proszę się wypowiedzieć, ale generalnie trybu pytań nie przewidujemy. Jeżeli chce się pani wypowiedzieć, to proszę bardzo, ale bez pytań.

Poseł Anita Czerwińska (PiS):

Chciałam zapytać, czy pani kandydatka może nam zagwarantować, że zmieni się sposób prowadzenia Komisji, czyli że nie będzie ograniczana swoboda wypowiedzi i że inni posłowie nie będą wpływać na prowadzoną przez panią Komisję. Czy gwarantuje nam pani wolność wypowiedzi? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Pani poseł chce się odnieść.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Tak. Z przyjemnością się odniosę. Przyznam, że prowadziłam w tej kadencji kilkukrotnie posiedzenia Komisji. Nie doświadczyłam zbyt wielu zastrzeżeń. Przynajmniej nie były zbyt często zgłaszane. Nawet słyszę, że wręcz przeciwnie. Dołożę starań, żeby każdy miał poczucie, że może zabrać głos, ale jednocześnie, że nie zabieramy sobie w sposób niepotrzebny czasu i to dotyczy zarówno posłanek i posłów opozycji, jak i posłanek i posłów koalicji rządzącej. Chciałabym, żeby każdy z tej Komisji wychodził z potrzebną wiedzą, żeby uzyskiwał odpowiedzi na pytania. Tego będę wymagała od pań i panów ministrów. Ale żeby jednocześnie wszystko odbywało się zgodnie z regulaminem Sejmu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania wniosku o powołanie pani posłanki Agnieszki Pomaskiej na stanowisko przewodniczącego Komisji. Czy jest sprzeciw wobec powołania pani… OK. Dobrze. Ale z sekretariatem uzgodniliśmy, że jeżeli nie będzie sprzeciwu, to nie musimy przeprowadzać głosowania, ale widzę, że głosowanie zostało uruchomione, więc zagłosujemy.

Kto jest za powołaniem pani Agnieszki Pomaskiej? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Głosowało 27 posłów i posłanek, za 24, wstrzymały się 3 osoby.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Stwierdzam, że Komisja powołała panią posłankę Agnieszkę Pomaskę na stanowisko przewodniczącej Komisji. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I i przekazuję prowadzenie pani przewodniczącej. Pani przewodnicząca, serdeczne gratulacje.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Panie i panowie posłowie, bardzo dziękuję za poparcie. Przechodzimy do dalszej pracy. Przechodzimy do pkt posiedzenia Komisji, czyli informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej dokumenty COM(2024) 200, 201, 204, 205, 209, 210, 217, 218, 222, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2024) 187, 195, 196, 198, 207, 208, 223. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić jakieś uwagi? Nie widzę. W związku z tym stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wyżej wymienionych dokumentów**.

Powinniśmy się trzymać porządku obrad, ale pana ministra Szłapki jeszcze nie ma i nie mamy informacji, kiedy będzie. W związku z tym przejdziemy, jeśli państwo pozwolą, od razu do pkt VI, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (COM(2024) 172 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Konrada Wojnarowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Panie ministrze, bardzo proszę o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Konrad Wojnarowski:

Dzień dobry państwu. Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, decyzja wykonawcza Rady w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy zakłada zatwierdzenie pozytywnej oceny Komisji dla Planu Ukrainy na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 18 rozporządzenia PE i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy. W załączniku do decyzji określono dodatkowo reformy i projekty inwestycyjne opisane w Planie Ukrainy, ustalenia i harmonogram monitorowania i wdrażania Planu Ukrainy, w tym etapów jakościowych i ilościowych, oraz ustalenia dotyczące zapewnienia Komisji pełnego dostępu do dokumentów i danych bazowych.

Przyjęcie decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy pozwala na uruchomienie, po spełnieniu przez Ukrainę przyjętych warunków, środków przewidzianych w ramach pierwszego filaru Instrumentu na rzecz Ukrainy, który zakłada wsparcie finansowe do 38 mld 280 mln euro. Z tej kwoty 5 mld 270 mln euro ma formę bezzwrotnego wsparcia, a maksymalnie 33 mld euro ma formę pożyczek, włączając w to wszelkie finansowanie, które można zapewnić jako wyjątkowe finansowanie pomostowe. Ustanowiony przez UE na mocy rozporządzenia PE i Rady 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. Instrument na rzecz Ukrainy stanowi wyjątkowy średnioterminowy jednolity instrument, który łączy dwustronne wsparcie udzielane Ukrainie przez Unię, o całkowitej maksymalnej kwocie wsparcia unijnego o wysokości 50 mld euro w cenach bieżących. Instrument ma się przyczynić do wypełnienia luki w finansowaniu Ukrainy i utrzymania jej stabilności makrofinansowej do 2027 r., aby pomóc w zaspokojeniu potrzeb Ukrainy w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, przy jedoczesnym wspieraniu wysiłków reformatorskich tego kraju na jego drodze do przystąpienia do UE.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej poparł przyjęcie projektu decyzji wykonawczej Rady w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy w wersji wypracowanej przez prezydencję, przychylając się tym samym do ogólnej pozytywnej oceny Planu przez Komisję, jako głównego narzędzia służącego określaniu kluczowego programu reform i inwestycji rządu Ukrainy na okres 4 lat, mianowicie na lata 2024–2027, oraz mobilizowaniu stabilnego i przewidywalnego finansowania z UE. To właściwie najważniejsze informacje dotyczące tego wniosku i decyzji wykonawczej Rady. Jeśli byłyby jakieś pytania, to bardzo proszę. Natomiast myślę, że pokrótce clou samego wniosku i kontekstu zostało przedstawione. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Marcin Przydacz, ale pan poseł jest teraz na sali plenarnej, w związku z tym w jego imieniu sprawozdawcą będzie pan przewodniczący vel Sęk. Bardzo proszę.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, zatwierdzenie przez Radę propozycji Komisji w sprawie Planu Ukrainy nie budzi wątpliwości w kontekście kierunkowej polityki UE udzielania wsparcia dla Ukrainy, która była państwem, którego gospodarka bardzo boleśnie odczuła rosyjską agresję. Dość powiedzieć, że PKB Ukrainy w 2022 r. spadło około 30%, w 2023 r. – już wzrosło, więc widać także efekty udzielanego wsparcia w postaci grantów i pożyczek.

Natomiast przyjęcie tego Planu oczywiście wiąże się z konkretnymi kosztami finansowymi, również dla polskiego budżetu. Koszty, które warto jest ponieść, choćby po to, żeby gospodarka Ukrainy mogła pomagać całemu krajowi skutecznie przeciwstawiać się rosyjskiej agresji, ale także po to, żeby Ukraina była zdolna po roku 2023 spłacać swoje zobowiązania. Jeżeli nie będzie w stanie tego robić, to również Polska będzie obciążona kosztami umarzania czy też dalszego rozkładania na raty udzielonych pożyczek. W związku z tym wsparcie jest zasadne, wszakże pod jednym tylko warunkiem – i to chciałem bardzo wyraźnie podkreślić – że polskie przedsiębiorstwa, polskie firmy będą włączone

w odbudowę Ukrainy. I tutaj rząd Zjednoczonej Prawicy rozpoczął ten proces. Działał w tej sprawie pełnomocnik rządu ds. odbudowy Ukrainy, aby zmaksymalizować szanse dla włączenie polskich firm w proces odbudowy Ukrainy. Chciałbym mieć takie przekonanie, że ten proces jest przez obecny rząd kontynuowany. Jeżeli pan minister mógłby dosłownie dwa zdania poświęcić tej kwestii, bylibyśmy zobowiązani. Co do samego Planu Ukrainy wątpliwości nie ma. Natomiast jest ważne, żeby, skoro polski podatnik ponosi koszty, bardzo konkretne, to są wymierne koszty związane z realizacją tego Planu, miał poczucie, że Polska wnosi swój wkład finansowy i zyskuje też finansowo, gospodarczo na odbudowie Ukrainy.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Otwieram dyskusję. Pan poseł Sellin.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Idąc tropem pana Szynkowskiego vel Sęka i tych pytań, chciałem dopytać, czy pan minister ma jakąś wiedzę na temat ustaleń wczorajszego spotkania berlińskiego w tej sprawie, w której uczestniczył osobiście prezydent Ukrainy Zełenski, była też delegacja polska i był pełnomocnik w obecnym rządzie ds. odbudowy Ukrainy pan poseł Kowal. Czy mamy jakieś informacje z tych uzgodnień, które wczoraj w Berlinie zapadły?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę. Panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MFiPR Konrad Wojnarowski:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Odpowiadając na pytanie pana posła vel Sęka, oczywiście jest powołana Rada ds. współpracy ds. Ukrainy, której przewodniczy pan poseł Kowal w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Co do oceny skutków finansowych, szacowane szacunkowe środki finansowe pokrywane z budżetu ogólnego UE, niezbędne do wdrożenia obecnego wniosku na najbliższe lata, wynoszą łącznie 5 mld 270 mln euro. Kwota ta stanowi 31% ogólnej puli bezzwrotnego wsparcia zgodnie ze wspomnianym wcześniej rozporządzeniem. Natomiast ocena skutków finansowych dla ogólnej puli, to jest 17 mld euro, została przygotowana na potrzeby stanowiska wniosku do wniosku dotyczącego rozporządzenia PE i Rady w sprawie ustanowienia tegoż instrumentu z dnia 26 lipca 2023 r. Wówczas wskazano jej wysokość na około 830 mln euro. Natomiast co do ustaleń belgijskich w tych spotkaniach uczestniczył pan dyrektor Chruściel, zajmujący się również sprawami ukraińskimi w MFiPR, dlatego pozwolę sobie teraz przekazać głos panu dyrektorowi, aby pokrótce streścił, jak wyglądała ta konferencja, jakie podjęto na niej decyzje i wnioski dotyczące przyszłych działań w tym zakresie.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję.

Dyrektor Biura Obsługi pełnomocnika rządu ds. polsko-ukraińskiej współpracy rozwojowej MFiPR Marcin Chruściel:

Można?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Tak, tak.

Dyrektor Biura Obsługi pełnomocnika rządu ds. polsko-ukraińskiej współpracy rozwojowej MFiPR Marcin Chruściel:

Dziękuję, panie ministrze.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Jeszcze tylko zdanie. Myślę, że na następnej Komisji możemy też poprosić o bardziej szczegółową informację w tej sprawie, bo ta konferencja się jeszcze nie skończyła, prawda? Proszę bardzo.

Dyrektor Biura Obsługi pełnomocnika rządu ds. polsko-ukraińskiej współpracy rozwojowej MFiPR Marcin Chruściel:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, konferencja co prawda już się skończyła wczoraj, była dwudniowa. Mogę bardzo pokrótce przedstawić państwu główne ustalenia tej konferencji, szczególnie w tematyce unijnej. Myślę, że ważną informacją, która została przekazana przez panią przewodniczącą Ursulę von der Leyen była informacja, że Komisja będzie dążyła do tego – taki jest plan – aby rozpocząć negocjacje akcesyjne z Ukrainą jeszcze w tym miesiącu. Tak że do końca czerwca te negocjacje powinny zostać rozpoczęte zgodnie z deklaracją Komisji Europejskiej. Tak że to była jedna z głównych informacji.

Druga to była taka, że również zostało potwierdzone to, że odsetki od zamrożonych aktywów Federacji Rosyjskiej, które znajdują się w bankach państw UE, będą mogły być wykorzystane dla wsparcia Ukrainy. To również Komisja Europejska potwierdziła.

Co do zasady Komisja wspominała również o chęci mobilizacji dodatkowych środków właśnie na rzecz wspierania wysiłków obronnych, a także odbudowy Ukrainy.

Jeśli chodzi o nasze ministerstwo, miałem okazję uczestniczyć w tej konferencji z panem ministrem Janem Szyszko. My również zadeklarowaliśmy i ogłosiliśmy uruchomienie programu stażowo-szkoleniowego dla urzędników ukraińskich, który nasze ministerstwo będzie realizowało, bo w ciągu dwóch lat chcemy zaprosić na takie szkolenia 60 urzędników, tak żeby oni również poznawali, jak wygląda proces wdrażania środków europejskich, jak wygląda proces programowania polityki regionalnej, ponieważ Polska ma tutaj, można powiedzieć, bardzo dobre doświadczenie. Jest wzorem do naśladowania, w związku z tym także w ten sposób nasz resort będzie wspierać wysiłki Ukrainy na rzecz wdrażania europejskich standardów polityki regionalnej także pod kątem przyszłej akcesji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Jeszcze pan przewodniczący Szynkowski vel Sęk.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dziękuję. Bardzo krótko. Dziękuję panu ministrowi, choć pan minister powiedział o wkładach finansowych, a mniej o procesie odbudowy Ukrainy, bo też, jak rozumie, to nie jest pańska odpowiedzialność i być może nie ma pan rozbudowanej wiedzy. Myślę, że sprawa jest jednak bardzo ważna. Nie chcę już dzisiaj tego tematu kontynuować. Prosiłbym panią przewodniczącą o to, aby może w imieniu Komisji zaprosić pana posła Kowala, żebyśmy znaleźli taką przestrzeń do tego podczas posiedzenia tej Komisji, żeby o sprawie odbudowy Ukrainy porozmawiać. Rozumiem, że to z jednej strony nie leży wprost w serze tematyki unijnej, ale jednak ściśle się z nią wiąże. Jeśli przyjmujemy Plan dla Ukrainy, jeśli jesteśmy elementem wsparcia finansowego dla Ukrainy, i nawet w stanowisku rządu mówi się o tym, że musi być z tym związane włączenie procesu odbudowy Ukrainy, to dobrze, żeby Komisja posiadała taką wiedzę co do tego, jak ten proces się toczy. Sugeruję, żeby może jeszcze przed wakacjami, w lipcu, znaleźć taką przestrzeń na posiedzeniu Komisji.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję. Myślę, że nawet wspólnie z Komisją Spraw Zagranicznych, bo rzeczywiście, jeśli chodzi o Ukrainę, to Komisja Spaw Zagranicznych, nie tylko ze względu na swojego przewodniczącego, jest komisją wiodącą. Może zaproponuję, sprawdzę terminy i może uda się zrobić wspólne posiedzenie. Myślę, że to by było wartościowsze.

Nie widzę więcej głosów w dyskusji. W związku z tym stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informacje rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2024) 172 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.**

Przechodzimy do kolejnego punktu, bo nie ma jeszcze pana ministra Szłapki. Zatem przechodzimy do pkt VII w naszym porządku. Dokument COM(2024) 27, który rozpatrujemy w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., czyli Biała Księga w sprawie wariantów dotyczących zwiększenia wsparcia badań i rozwoju obejmujących technologie o potencjale

podwójnego zastosowania. Bardzo proszę pana ministra Waldemara Sługockiego, sekretarza sanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, o zabranie głosu.

Sekretarz sanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Waldemar Sługocki:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, panowie i panie ministrowie, szanowni państwo, przede wszystkim zacznę od gratulacji. Bardzo gratuluję, pani przewodnicząca, dzisiejszego wyboru. Jestem przekonany, że to bardzo dobry wybór i że Komisja do Spaw Unii Europejskiej pod pani przewodnictwem będzie świetnie funkcjonować.

Przechodząc do meritum, chciałbym poinformować szanowną Komisję, że Biała Księga była niezwykle ważnym dokumentem w dziedzinie *dual use* z wielu powodów. Po pierwsze, otwiera debatę i dyskusję na temat zastosowania technologii podwójnego zastosowania. Ten kontekst jest oczywiście kluczowy, dlatego dzisiaj na ten temat rozmawiamy, czyli to wszystko, co dzieje się poza polską wschodnią granicą jest bezpośrednią przesłanką do rozpoczęcia na forum UE kolejnej debaty w tym zakresie, mającej na celu uruchamianie kolejnych instrumentów sprzyjających stawieniu czoła tejże sytuacji geopolitycznej. Oczywiście gospodarka, badania, rozwój, wykorzystanie ich do technologii podwójnego zastosowania jest tutaj niezwykle istotne i przygotowania, także gospodarki, na tego typu sytuacje są niezwykle kluczowe i wrażliwe.

Stąd też Komisja Europejska w Białej Księdze proponuje rozwiązania, które będą sprzyjać rozwojowi technologii podwójnego zastosowania. Stąd też zaproponowano w tym dokumencie, aby rozważyć trzy warianty, które mogłyby służyć przeorientowaniu środków europejskich na realizację technologii podwójnego zastosowania, czyli mówiąc wprost, nie tylko do celów cywilnych, ale także do celów militarnych, zwiększania poziomu uzbrojenia europejskiej armii. Rozumiem przez to oczywiście armii poszczególnych państw członkowskich UE.

Oczywiście rząd polski bardzo precyzyjnie przeanalizował całą zawartość tego dokumentu, rozważył wszystkie warianty i odnosi się do tego dokumentu. Wariant pierwszy mówi oczywiście o wykorzystaniu dostępnego dzisiaj programu, jakim jest program „Horyzont", do celu budowania potencjału *dual use*, ale także Komisja Europejska poddaje pod rozwagę państw członkowskich możliwość wykorzystywania innych źródeł na rzecz *dual use*, czyli budowy sektora gospodarczego, podmiotów gospodarczych, które będą działały w tymże obszarze. Wariant drugi mówi także o możliwości wykorzystania obok programu dedykowanego „Horyzont", który do tej pory był wykorzystywany głównie i przede wszystkim do celu rozwoju gospodarczego przy wykorzystaniu badań i rozwoju nowoczesnych technologii w sektorze cywilnym. Drugie podejście sugeruje także to, aby móc wykorzystać inne opcje, inne programy, chociażby w ramach istniejących już programów operacyjnych, jak chociażby polityka spójności. Musimy mieć świadomość, że Polska w perspektywie 2021–2027 ma do dyspozycji 76 mld euro i realizowane są różnego rodzaju programy o charakterze horyzontalnym, w tym programy, w których możemy wyodrębnić działania służące rozwojowi technologii podwójnego zastosowania.

Skłaniamy się do akceptacji zapisów i propozycji tego dokumentu, aby dać szansę i możliwości do sięgania także – myślę tutaj oczywiście o programie operacyjnym „Fundusze na rzecz budowy nowoczesnej gospodarki", który uwzględniałby także możliwość budowania potencjału obronnego państwa. To jest oczywiście faza pierwszych dyskusji i debat, stąd też stanowisko polskiego rządu jest pozytywne. Chyba wszyscy państwo zdajecie sobie sprawę, jak jest to wrażliwy obszar. Chyba też wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że powinniśmy popierać tego typu rozwiązania, które będą umożliwiały przeznaczanie środków europejskich z różnych źródeł na budowanie potencjału państw członkowskich UE. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Radosław Lubczyk. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Radosław Lubczyk (PSL-TD):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Obecny kontekst geopolityczny zwłaszcza po rosyjskiej agresji na Ukrainę wymaga od UE zwiększenia wysiłków na rzecz rozwoju i wdrożenia nowoczesnych technologii. Kluczowym elementem w tym zakresie jest

wsparcie technologii o potencjale podwójnego zastosowania, które może służyć zarówno celom cywilnym, jak i wojskowym. Inicjatywy przedstawione przez Komisję Europejską są nie tylko odpowiedzią na bieżące wyzwania, ale również strategicznym krokiem w kierunku zwiększania odporności i bezpieczeństwa UE. Pan minister przedstawił już trzy warianty, które ten dokument zawiera. Poparcie inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie wzmocnienia wsparcia dla technologii o potencjale podwójnego zastosowania jest nie tylko logicznym krokiem w odpowiedzi na obecne wyzwania geopolityczne, ale również strategicznym działaniem na rzecz długoterminowej odporności i bezpieczeństwa UE. Wprowadzenie proponowanych wariantów może znacznie zwiększyć efektywność alokacji funduszów, wspierać innowacje oraz promować synergiczne wykorzystanie technologii na potrzeby zarówno cywilne, jak i obronne.

Z pełnym przekonaniem wyrażamy swoje poparcie omawianego dokumentu, który stanowi fundamentalny krok w stronę zacieśnienia współpracy między sektorem cywilnym i obronnym, co jest niezbędne w obliczu współczesnych wyzwań geopolitycznych oraz technologicznych, przed którymi stoi zarówno Polska, jak i cała UE. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Nie widzę chętnych. W związku z tym stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2024) 27 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Zamykam pkt VII. Dziękuję państwu ministrom.

Teraz informuję państwa, że mamy problem, dlatego że pan minister Szłapka jest na posiedzeniu rządu, które jeszcze trwa. Możemy spróbować to przełożyć na godzinę 13.00, tylko tam wszystko jest mocno na zakładkę. Chyba że byśmy spróbowali na 12.30? Czy państwo mogą? Tak wstępnie? Tylko się nie wyrobimy, bo dzisiaj jest bardzo dużo komisji. To może zróbmy przerwę do godziny 12.30, dobrze? Zapraszam o 12.30.

[Po przerwie]:

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dzień dobry. Witam państwa ponownie. Przypomnę, że kontynuujemy posiedzenie rozpoczęte o godz. 11.00. Dołączył do nas pan minister Adam Szłapka, któremu od razu oddam głos i poproszę o to, żeby punkty III, IV i V, czyli Rada ds. Ogólnych, która się odbędzie 25 czerwca, oraz Rada Europejska, która odbędzie się 27 i 28 czerwca, oraz dokument COM(2024) 169 – żeby to omówić wspólnie. Oczywiście konkluzje będą do każdego punktu osobno. Panie ministrze, bardzo proszę.

Minister do spraw Unii Europejskiej z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Adam Szłapka:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Gratuluję serdecznie wyboru na przewodniczącą Komisji. Bardzo przepraszam Wysoką Komisję za to, że musieliście państwo na mnie czekać. Było posiedzenie Rady Ministrów.

Zgodnie z prośbą pani przewodniczącej spróbuję pokrótce wszystkie trzy punkt omówić, jeden po drugim, i potem będę gotowy do odpowiedzi na pytania. Pierwsza sprawa dotyczy informacji na temat posiedzenia Rady ds. Ogólne, które odbędzie się w Luksemburgu 25 czerwca 2024 r. W agendzie Rady ds. Ogólnych jest do dyskusji przewidziany jeden punkt o charakterze legislacyjnym, to znaczy debata kierunkowa nad projektem dotyczącym przejrzystości reprezentacji interesów państw trzecich. Resortem wiodącym w tym zakresie jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Niniejszy projekt został przedstawiony przez Komisję w grudniu 2023 r. jako część pakietu na rzecz obrony demokracji. Jest to jedna z inicjatyw na rzecz ochrony wartości UE. Kierunkowo Polska prezentuje pozytywne stanowisko. Polska podziela opinię, że projektowane przepisy mogą się przyczynić do zwiększenia przejrzystości życia publicznego państwach członkowskich. Zgadza się z tym także, że ryzyko obcej ingerencji wzrosło w wyniku szybko zmieniającego się krajobrazu zagrożeń związanego z sytuacją geopolityczną. Rządy państw trzecich mogą wykorzystywać zasoby publiczne do prowadzenia szeroko zakrojonych i długotrwałych kampanii wpływu. Jednocześnie rząd RP popiera wprowadzenie do projektu dodatkowych instrumentów, tak aby zapew-

nić gwarancję dalszego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Należy dyskutować nad rozwiązaniami, które odpowiedzą na obawy wyrażone przez organizacje pozarządowe i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Dotyczą one potencjalnego ograniczenia wolności debaty publicznej i stygmatyzacji, które mogłyby nastąpić wskutek nałożenia na nie obowiązku rejestracji ze wskazaniem źródeł finansowania.

W dwóch słowach – to jest projekt przygotowany przez Komisję, który co do zasady dotyczy odporności UE na zagrożenia zewnętrze, ponieważ wszyscy diagnozujemy bardzo duże ryzyko ingerencji państw trzecich w funkcjonowaniu UE i wpływanie przez tak zwanych obcych agentów wpływu. Jakby co do zasady kierunek jest zgodny z tym, żebyśmy mieli narzędzia do tego, żeby móc przynajmniej diagnozować, gdzie tego typu organizacje się znajdują i gdzie próbują wpływać na różnego rodzaju procesy, które odbywają się w Europie.

Natomiast to jest propozycja. Ona pewnie będzie jeszcze bardzo długo dyskutowana. Najprawdopodobniej zasadnicza część prac na temat tego projektu przypadnie na czas polskiej prezydencji. To co podnosimy i co pewnie będzie elementem dyskusji, to to, by ten projekt nie ograniczał, powiedziałbym, swobód organizacji pozarządowych, ponieważ tego typu projekty, z zupełnie inną intencją i z zupełnie inną mechaniką, ale pojawiały się w takich państwach jak Rosja, Turcja czy ostatnio Gruzja. Dlatego opierając ogólny kierunek tego projektu, musimy też zwracać uwagę na to, żeby on nie był w żaden sposób groźny z punktu widzenia bezpieczeństwa naszych obywateli. Ale na tym posiedzeniu Rady ds. Ogólnych to jest taka wstępna, kierunkowa dyskusja. To tyle, jeśli chodzi o pkt I, bo tam jest tylko jeden punkt o charakterze legislacyjnym.

Druga sprawa, pkt II, to jest posiedzenie Rady Europejskiej planowane w dniach 27 i 28 czerwca 2024 r., czyli za mniej więcej 10 dni. Tam na razie jesteśmy na etapie bardzo wstępnych wytycznych do konkluzji, ale oczywiście to się nie zmienia. Główne tematy czerwcowej Rady Europejskiej to będzie Ukraina, bezpieczeństwo i obrona, konkurencyjność, ale także relacje zewnętrzne. Tu wchodzi na agendę Bliski Wschód, a także, między innymi na wniosek Polski, Gruzja, oraz oczywiście siłą rzeczy kolejny cykl instytucjonalny. Dla nas oczywiście najważniejsza jest kwestia bezpieczeństwa i obrony. Chcielibyśmy, żeby dyskusja na ten temat szła trochę dalej. Też czekamy na informację z Komisji Europejskiej, które mają zostać przedstawione. W tym zakresie mamy oczywiście jako Polska mocny mandat, bo to my wydajemy 4% PKB i jesteśmy liderami inwestycji obronnych. Tutaj też warto zaznaczyć, że w ostatnim czasie Polska prezentuje szereg inicjatyw o charakterze obronnym. Warto przypomnieć wystąpienie pana premiera Donalda Tuska, który mówił o ochronie europejskiego nieba, a także o wzmocnieniu ochrony granicy. Warto też w tym kontekście zwrócić uwagę na wspólny list premiera Donalda Tuska z premierem Mitsotakisem właśnie dotyczący stworzenia europejskiego programu takiej kopuły czy skutecznej ochrony europejskiego nieba.

Polska oczekuje, że Rada Europejska będzie mogła odnotować postęp w kluczowych dla Ukrainy kwestiach, to jest przyjęcie ram negocjacyjnych i formalnego rozpoczęcia procesu negocjacji, a także przyjęcia czternastego pakietu sankcji wobec Rosji oraz kontynuowania prac nad nowym reżimem sankcji dotyczących destabilizujących działań Rosji za granicą, poprawy wsparcia wojskowego dla Ukrainy, uruchomienia środków z EPF dla Ukrainy. Pamiętam, że to jest cały czas wstrzymywane ze względu na protest Węgier. I przyjęcie unijnych zobowiązań dotyczących bezpieczeństwa Ukrainy komplementarnych wobec dwustronnych porozumień krajowych. Jak wiemy, państwa członkowskie UE pracują teraz z Ukrainą nad porozumieniami dwustronnymi. Ważne też, żeby UE takie porozumienie zawarła.

Omówione oczywiście będzie sytuacja na Bliskim Wschodzie, a także, między innymi na wniosek Polski, przywódcy odniosą się do bieżących wydarzeń w Gruzji. Uważamy, że istnieje pilna potrzeba debaty w tej sprawie. Wszyscy wiemy, jaka jest sytuacja w Gruzji. Źródłem niepokojów jest ustawa dotycząca organizacji pozarządowych. Rada Europejska dokona też przeglądu postępów w zakresie konkurencyjności. Przyjmie agendę strategiczną na lata 2024–2029.

Z punktu widzenia Polski oczywiście kluczowa jest dyskusja na temat obronności, pójścia do przodu ze wzmacnianiem przemysłu obronnego oraz niezachwianego wsparcia

dla Ukrainy. No i oczywiście kontynuowanie procesu rozszerzenia. Wchodzimy w czas, kiedy można podejmować formalne kroki. To tyle, jeśli chodzi o punkt dotyczący informacji na temat Rady Europejskiej. Tak jak powiedziałem, na razie mamy bardzo wstępne wytyczne do konkluzji. To się będzie tworzyło jeszcze przez najbliższe dni.

Pkt III – rozpatrzenie zalecenia w sprawie decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji dotyczących umowy między UE a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Stanowisko rządu zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich 29 maja. Rząd RP popiera przyjęcie przez Radę UE decyzji upoważniających Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji dotyczących umowy między UE a Zjednoczonym Królestwem w sprawie mobilności młodzieży. Mobilność młodych osób nie została dotychczas kompleksowo uregulowana w umowach kształtujących relacje między UE a Zjednoczonym Królestwem po brexicie. Zjednoczone Królestwo nie było zainteresowane włączeniem tej kwestii. Taka sytuacja ma szereg negatywnych konsekwencji. Po pierwsze, ograniczenie dostępu Polaków do edukacji w Wielkiej Brytanii, po drugie, ograniczenie wymiany kulturalnej, edukacyjnej, badawczej, szkoleniowej i związanych tym ważnych doświadczeń życiowych. Zawarciu umowy ze Zjednoczonym Królestwem na poziomie UE przeciwdziała takiej sytuacji, wzmocni pozycję UE w negocjacjach ze stroną brytyjską, zwiększając szanse na wynegocjowanie korzystnych rozwiązań.

Wytyczne do negocjacji dla Komisji Europejskiej rząd ocenia jako w pełni zgodny z interesem RP. W skrócie, chodzi o to, że po wyjściu Wielkiej Brytanii z UE te całe ramy prawne w zakresie przepływu kapitału, osób i usług zostały zachwiane. Były konieczne nowe regulacje. Rząd Wielkiej Brytanii początkowo proponował bilateralne rozmowy między poszczególnymi państwami i one były po prostu różne. Negocjując wspólnie, jako wszystkie państwa członkowskie, i dając mandat w tym zakresie Komisji Europejskiej, jesteśmy w stanie wynegocjować z punktu widzenia naszych obywateli jak najlepsze warunki. Te warunki, które zostały przedstawione przez Komisję, są warunkami w naszym przekonaniu dobrymi i popieramy rozpoczęcie takich rozmów. Pani przewodnicząca, bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Przypomnę, że omawiamy trzy punkty wspólnie, więc chciałam zapytać, czy ktoś… Aha, tak, jeszcze do dokumentu COM(2024) 169 poprosimy sprawozdawcę posła Tadeusza Woźniaka o zabranie głosu.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, z dniem 1 lutego 2020 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej opuściło ostatecznie UE. Po okresie przejściowym zmieniły się przepisy dotyczące obywateli państw członkowskich UE, w tym obywateli polskich, na Wyspach Brytyjskich. Obywatele państw UE traktowani są obecnie tak samo jak obywatele państw trzecich, o ile zamierzają przebywać na terytorium brytyjskim przez okres ponad pół roku niezależnie od powodu tego pobytu. Nie dotyczy to jednak osób posiadających status osoby osiedlonej. Ruch bezpasztortowy został zlikwidowany, ruch bezwizowy poważnie zredukowany. Znaczne utrudnienia wystąpiły w przypadku woli podjęcia pracy lub nauki, a szczególnie studiów na terytorium Zjednoczonego Królestwa. W sposób drastyczny spada liczba obywateli państw członkowskich UE studiujących na Wyspach Brytyjskich. Szacuje się, że może to dotyczyć nawet 90% tychże studentów.

Mimo pozytywnego stanowiska Komisji Spraw Europejskich brytyjskiej Izby Lodów wyrażonego w kwietniu 2023 r. w raporcie na temat przyszłości stosunków Zjednoczonego Królestwa z UE rząd Wielkiej Brytanii odrzucił propozycję Izby Lordów oraz wstępną propozycję Komisji Europejskiej w sprawie nowej umowy ułatwiającej mobilność młodzieży po brexicie. Zarówno rząd w Londynie, jak i opozycja brytyjska oświadczyły, że nie mają w planie przywracania swobodnego przepływu osób z UE. Zamiast tego Wielka Brytania woli zawierać umowy bilateralne z poszczególnymi krajami, którym sama zaproponuje ich zawarcie. W kwietniu br. Komisja Europejska poinformowała, że zamierza zaproponować Wielkiej Brytanii Porozumienie, które pozwalałoby osobom w wieku 18–30 lat przebywać, podejmować studia i pracę na terenie drugiej strony przez

okres do czterech lat bez wiz. Oznaczałoby to także, że studenci pochodzący z państw członkowskich UE płaciliby czesne w takiej samej wysokości jak studenci brytyjscy, czyli znacznie niższe niż obecnie.

Wielka Brytania ma umowy z wieloma krajami spoza UE, które pozwalają młodym ludziom na przyjazd na okres 2 lat, i twierdzi, że jest otwarta na rozszerzenie tego rozwiązania na poszczególne kraje członkowskie UE, ale nie na UE jako całość. Mimo to zgodnie z decyzją Rady Komisja Europejska zostaje upoważniona do podjęcia negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem w sprawie zawarcia umowy dotyczącej mobilności młodzieży w imieniu całej Unii. Decyzja Rady w załączniku określa Komisji wytyczne negocjacyjne, które są słuszne, szczególnie co do zasady, aby żadne z państw wchodzących w skład UE nie było dyskryminowane. Nie zagłębiając się w szczegółowe zapisy decyzji Rady z dnia 18 kwietnia 2024 r. oraz załącznika do zalecenia dotyczącego decyzji Rady, pozwolę sobie na konkluzje, że po brexicie unormowanie wszelkich spraw pomiędzy UE i je państwami członkowskimi a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej jest niezbędne. Wynegocjowanie takich samych warunków w relacjach państw członkowskich UE z byłym państwem członkowskim wydaje się sprawiedliwe i korzystniejsze niż odrębne negocjowanie tych warunków przez każde z państw członkowskich. Sprawa mobilności młodzieży jest niezwykle ważna dla przyszłości narodów i państw, a w tym dla bezpieczeństwa i pokojowej współpracy całej Europy.

Mimo wielu pozytywnych aspektów niesie ze sobą pewne zagrożenia, szczególnie dla mniejszych i relatywnie uboższych państw członkowskich UE. O możliwym tak zwanym drenażu mózgu wspomina zarówno rząd, jak i Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu. Ilość studiujących bywa drastycznie nieproporcjonalna. Według statystyki brytyjskiej w roku szkolnym 2020/2021 w Zjednoczonym Królestwie studiowało około 10 tys. polskich studentów, a według raportu polskiego w 2022 r. wizy studenckie w Polsce otrzymało jedynie 54 Brytyjczyków, co nawet pomnożone przez 5 czy 6 nie daje imponującego wyniku.

W tym kontekście dziwią wątpliwości rządu wyrażone słowami, cytuję: „Trudno jednak przewidzieć, jak duże będzie zainteresowanie polskiej młodzież korzystaniem z możliwości wynikających z umowy i w jakim stopniu odpływ młodzież z Polski – uwaga – będzie równoważony napływem młodzieży ze Zjednoczonego Królestwa”. Tak formułowane dywagacje świadczą chyba o braku rozeznania zjawiska, jak i całego problemu. Oczywiste jest, że po podpisaniu umowy o mobilności młodzieży nastąpi wzrost zainteresowania Polaków studiowaniem w Wielkiej Brytanii, a Brytyjczyków w Polsce – niekoniecznie. Raczej nie powrócimy do stanu studiujących wyrażonego w liczbach bezwzględnych sprzed brexitu chociażby ze względu na demografię, ale proporcje z pewnością zostaną zachowane i młodzież brytyjska nie będzie równoważyła odpływu polskich studentów do Wielkiej Brytanii.

Tym bardziej żenujący jest fakt poważnego naruszenia prawa przez Radę Ministrów, to jest art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem RP oraz Sejmem i Senatem w sprawach wiązanych z członkostwem RP w UE. W związku z niedotrzymaniem ustawowego terminu 14 dni na przedstawienie przez Radę Ministrów swojego stanowiska pragnę zapytać pana ministra, czy osoba lub osoby odpowiedzialne za złamanie prawa poniosły konsekwencje, a jeżeli tak, to jakie, a jeśli nie, to czy w ogóle przewiduje się takie kary?

Ponadto zwracam uwagę Wysokiej Komisji na, delikatnie mówiąc, nonszalancki stosunek Rady Ministrów do władzy ustawodawczej i w ogóle do prawa, gdzie nawet Rada Ministrów nie liczy się z marszałkiem Sejmu oraz przewodniczącą i członkami sejmowej Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Wysoka Komisjo, po przeanalizowaniu decyzji Rady z dnia 18 kwietnia 2024 r. oraz projektu stanowiska RP z dnia 29 maja 2024 r. proponuję, aby Wysoka Komisja wraziła pozytywną opinię na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem RP oraz Sejmem i Senatem w sprawach wiązanych z członkostwem RP w UE. Niemniej jednak wydaje się właściwym podjęcie przez rząd przygotowań do samodzielnego podjęcia negocjacji w przedmiotowym zakresie, na wypa-

dek odmowy zawarcia umowy przez Zjednoczone Królestwo z UE i koniecznością zawarcia umowy bilateralnej pomiędzy RP i Zjednoczonym Królestwem. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. To był poseł sprawozdawca. Czy jeszcze jakieś pytania są ze strony pań posłanek i panów posłów do jednego z tych trzech punktów? Pan poseł Sellin, bardzo proszę. Wszystkie łącznie rozpatrujemy.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Chciałem jednak dopytać o Radę Europejską za dwa tygodnie. Mówił pan minister, że Polska podniesie propozycję budowy europejskiego systemu obrony powietrznej, która została ogłoszona jako wspólna inicjatywa premierów Polski i Grecji. Chciałem zapytać, czy to jest to samo, co zaproponowały Niemcy w 2022 r., ESSI? Czy to jest to samo, co proponuje premier Polski i Grecji i jak to się ma do planów już realizowanych od jakiegoś czasu budowy własnych systemów obronnych we współpracy ze Stanami Zjednoczonymi i w oparciu na przykład o krajowy system NAREW. Jest dużo chaosu informacyjnego, inicjatywa niemiecka, inicjatywa polsko-grecka, polski system ze Stanami Zjednoczonymi – jak to wszystko powyjaśniać i o co tak naprawdę zabiegamy?

Jeszcze odnosząc się do notatki, którą dostaliśmy z Departamentu Komitetu do Spraw Europejskich Kancelarii Premiera, na drugiej stronie jest krótkie zdanie, o którym pan minister nie wspomniał, a wydaje mi się ciekawe: „Rada Europejska przyjmie agendę strategiczną na lata 2024–2029 – agenda strategiczna na lata 2024–2029 – oraz mapę drogową dla przyszłych prac nad reformami wewnętrznymi w UE". O co chodzi, panie ministrze?

Minister do spraw Unii Europejskiej z KPRM Adam Szłapka:

Bardzo dziękuję, panie pośle. Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Jeszcze tylko wyjaśniając kwestię opóźnienia, ono rzeczywiście było, natomiast to nie jest praktyka pana ministra Szłapki. Zdarzają się te opóźnienia. Bardzo prosimy pana ministra, żeby tego oczywiście unikać, ale rozpatrujemy ten punkt zgodnie z ustawą, tylko po prostu w innym trybie.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Jeśli mogę, to po co w takim razie jest zapis w ustawie, że Rada Ministrów przedstawia? Przedstawia, to znaczy nie, że może sobie przedstawić, wydłużyć termin. Przedstawia. Jeśli nie przedstawiła w terminie, to znaczy, że złamała prawo. Tyle. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Przesadził pan, ale tak, zwracam uwagę na to, że warto przestrzegać tego czternastodniowego terminu.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Nie przesadziłem.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Minister do spraw Unii Europejskiej z KPRM Adam Szłapka:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Panie pośle, dziękuję też za stanowisko. Koniec końców stanowisko posła sprawozdawcy jest zbieżne ze stanowiskiem rządu. Teraz się praktycznie dowiedziałem, że mieliśmy pięć dni opóźnienia, za co przepraszamy. Będziemy oczywiście na to zwracać szczególną uwagę. Tytułem może nie obrony, ale dodania, że jak pan wie, niedawno była prezentowana informacja rządu na temat działania Polski z instytucjami unijnymi w czasie prezydencji hiszpańskiej i to była pierwsza informacja, która została zaprezentowana na posiedzeniu plenarnym Izby chyba od dwóch lat. Tak że różnie to bywało, jeśli chodzi o terminy, także w poprzednich czasach. Przepraszam za te pięć dni opóźnienia.

Odpowiadając na pytania pana posła Selina, dziękuję za to pytanie. W inicjatywie, którą zaproponował premier i w informacji, o której mówię, chodzi przede wszystkim

o to, żeby podnieść na bardzo wysoki poziom na agendzie wewnątrz UE kwestie bezpieczeństwa europejskiego nieba i zebrać te wszystkie inicjatywy. To nie jest tożsama inicjatywa z inicjatywą niemiecką. To jest nowa inicjatywa, której celem jest zebranie tych wszystkich rzeczy i doprowadzenie do tego, żeby wszystkie systemy w Europie były kompatybilne i żeby faktycznie chroniły całe niebo i mogły być dzięki temu traktowane jak projekt europejski i mogły być też w ten sposób wzmacniane. Tak że jest tak, że tych inicjatyw pewnie trochę się będzie gdzieś tam pojawiało. Chodzi o to – i taka jest polska intencja – żeby faktycznie UE wzięła odpowiedzialność za ochronę nieba i zebrała te wszystkie projekty i zrobiła jedną taką wspólną rzecz, która będzie kompatybilna. Te systemy mogą być oczywiście różne, bo są systemy francuskie, na terenie Europy wykorzystywane są systemy amerykańskie, jak na przykład Patriot w Polsce, i innego rodzaju systemy. One są w ramach współpracy mogą ze sobą współpracować i razem działać. Tak że o to tutaj chodzi.

Natomiast to zdanie, które mówiłem o agendzie strategicznej, faktycznie nie wspominałem o mapie drogowej na temat reform UE. Pan poseł doskonale wie, że konkluzje Rady Europejskiej mają swój rytm. Tak jak mówiłem tu o tych wytycznych na pewno będziemy dyskutować o Ukrainie, na pewno będziemy dyskutować o bezpieczeństwie, na pewno będziemy dyskutować o Bliskim Wschodzie. I jak na poprzednich wielu posiedzeniach Rady Europejskiej będzie też dyskusja na temat zmian i reform wewnątrz UE, natomiast w tym zakresie stanowisko polskie jest niezmienne i na ostatnim posiedzeniu Komisji to prezentowałem. Polska rozumie to, że w UE będą następować zmiany, natomiast w naszym stanowisku jest, że to powinno obejmować polityki ze względu na to, że strategicznym wyzwaniem i ważnym projektem dla Europy jest rozszerzenie, które siłą rzeczy wpłynie na UE, i musimy się do tego dostosować. Natomiast nie zmienia się to, że reformy rozumiemy jako reformy polityk, a nie reformy traktatowe, instytucjonalne. I nie zmienia się to, że jednoznacznie mówimy o tym, że rozszerzenie jako ważny strategiczny proces nie może być zakładnikiem propozycji przez kogokolwiek reform traktatowych. Tak że to jest stanowisko, które było prezentowane na poprzednim posiedzeniu i jest absolutnie podtrzymane.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Tak, bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Chciałem dopytać o tę agendę strategiczną, dlatego że napisaliście w dokumencie, że Rada Europejska przyjmie agendę strategiczną na lata 2024–2029, więc domyślam się, że taki dokument już istnieje. Czy można się z nim gdzieś zapoznać?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Panie ministrze.

Minister do spraw Unii Europejskiej z KPRM Adam Szłapka:

To jest dokument, który jest przygotowany. On chyba dopiero teraz jest rozsyłany do państw członkowskich. Jak będzie ten projekt gotowy, to oczywiście Komisja będzie poinformowana. Natomiast tak jak tego typu dokumenty to jest raczej dokument kierunkowy niż szczegółowy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń, więc po kolei. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w dniu 25 czerwca 2024 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r.**

Stwierdzam, że Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady Europejskiej, która odbędzie się w dniach 27 i 28 czerwca 2024 roku.

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2024) 169 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.

Na tym porządek tego posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji. Za pięć minut rozpoczynamy następne posiedzenie. Bardzo dziękuję.